

GEOVEDNÉ TÉMY A ICH MIESTO V PRIMÁRNOM VZDELÁVANÍ NA SLOVENSKU A V ČESKEJ REPUBLIKE

Eubica Lukianenko

Anotácia

Geovedné vzdelávanie je vzdelávanie o objektoch a javoch prebiehajúcich v neživej prírode. V primárnom vzdelávaní je súčasťou prírodovedného vzdelávania a je zahrnuté vo vzdelávacích oblastiach Príroda a spoločnosť na Slovensku a Človek a jeho svet v Čechách. V článku uvádzam a porovnávam percentuálne zastúpenie prírodovedného vzdelávania v celkovom vzdelávaní oboch krajín a súčasne sa zameriavam na obsahovú zložku jednotlivých predmetov zo sledovaných vzdelávacích oblastí s prihliadnutím na geovedné vzdelávanie. Výlučne pri tom vychádzam zo základných pedagogických dokumentov.

Kľúčové slová

Slovensko, Česká republika, primárne vzdelávanie, prírodovedné vzdelávanie, geovedné vzdelávanie.

Abstract

Geoscience education is education about objects and phenomena that occur in abiotic nature. It is a part of natural education at primary schools and integrated to educational fields Nature and society in Slovakia and Man and his world in Czech Republic. I compare the percentage representation of natural education in educational programs of both selected countries and contents of particular subjects oriented to geoscience information as well. I exclusively focus on pedagogical documents of both countries.

Key words

Slovakia, Czech Republic, primary education, science education, geoscience education.

Úvod

Deti spoznávajú okolo seba predmety a javy od najtulejšieho veku, postupne sa s nimi oboznamujú a včleňujú si ich do svojho pojmového aparátu. Už doma

s rodičmi, ale aj v škôlke sa začínajú zaujímať aj o predmety neživej prírody. Geovedy patria spolu s filozofiou, matematikou a astronómiou medzi prvé vedné disciplíny, ktoré skúmali vzťah človeka k planéte Zem. Dnes sa geovedy, alebo vedy o Zemi chápu ako systém, ktorý zahŕňa poznatky od astronómie, cez fyziku atmosféry, meteorológiu, hydrológiu, oceánografiu, geomorfológiu, fyziku pevnej Zeme, až po klasickú geológiu rozdrobenú do mnohých vedných odborov (Bizubová, 2007). Geovedné poznatky sa v oboch sledovaných krajinách sprostredkávajú žiakom v rámci prírodovedného vzdelávania už od prvých ročníkov primárneho vzdelávania.

Metodika

Na zisťovanie aktuálneho stavu výučby predmetov obsahujúcich geovedné poznatky na Slovensku som využívala učebné osnovy predmetov dostupné na internetovej stránke Štátneho pedagogického ústavu. Seletovala som učivo, ktoré sa týka neživej prírody. Zo získaných údajov som vytvorila tabuľky jednotlivých predmetov a jednotlivých ročníkov. Rovnakým spôsobom som postupovala aj pri získavaní údajov z učebného programu Českej republiky. Pri získavaní kvantitatívnych parametrov som sa pri práci so slovenskými dokumentami dostávala do styku so starými učebnými plánmi a s novým Štátnym vzdelávacím programom (ďalej ŠVP), ktorý vstúpil do platnosti 1. 9. 2008. Z českých dokumentov to bol Rámcový vzdelávací program pre základné vzdelávanie (ďalej RVP ZV). V druhom kroku ma zaujímali rozdiely v časovej dotácii jednotlivých vzdelávacích oblastí na Slovensku a v Českej republike. Percentuálny prepočet týždenného počtu hodín som získala prepočtom jednotlivých hodín na percentá a zo získaných údajov som vytvorila koláčové grafy.

Výsledky

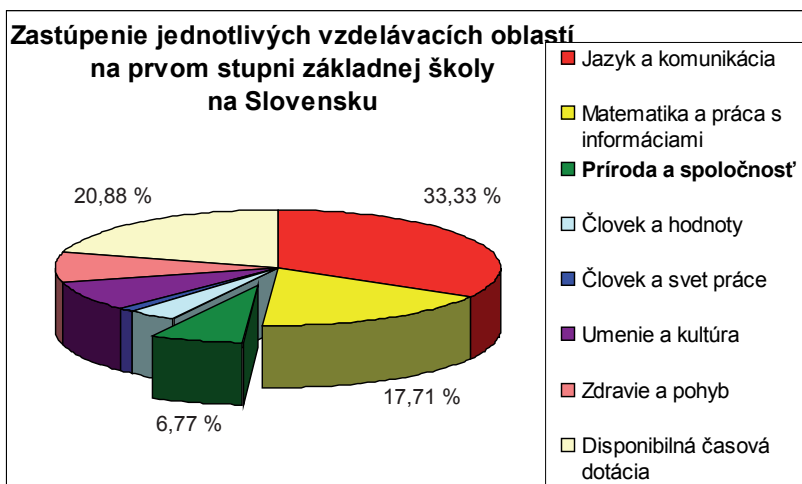
V primárnom vzdelávaní na Slovensku sa žiaci s poznatkami o neživej prírode stretávajú v predmetoch prírodoveda a vlastiveda vo vzdelávacej oblasti Príroda a spoločnosť. V nej sa postupne oboznamujú s prírodnými a spoločenskými javmi a zákonitosťami v súlade s prírodovedným a spoločenskovedným poznaním. Podľa Štátneho vzdelávacieho programu by vzdelávacie činnosti mali byť zamerané na podnecovanie poznávacej zvedavosti a skúmanie javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím. Vyučovanie by malo byť postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách. Obsah vzdelávacej oblasti Príroda a spoločnosť je náplňou predmetov prírodoveda a vlastiveda (Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy v Slovenskej

republike, 2008). Pred reformou v prvom a druhom ročníku základnej školy žiaci absolvovali prvouku, na ktorú v treťom ročníku nadväzovala prírodoveda.

V Českej republike žiaci geovedné poznatky získavajú vo vzdelávacej oblasti Človek a jeho svet. Táto komplexná oblasť vymedzuje vzdelávací obsah týkajúci sa človeka, rodiny, spoločnosti, vlasti, prírody, kultúry, techniky, zdravia a ďalších tém. Vzdelávací obsah oblasti Človek a jeho svet sa člení na päť tematických okruhov (Miesto kde žijeme, Ľudia okolo nás, Ľudia a čas, Rozmanitosť prírody a Človek a jeho zdravie). Prepájaním týchto okruhov sa dajú v školskom vzdelávacom programe vytvárať rôzne varianty vyučovacích predmetov a ich vzdelávacieho obsahu (Rámcový vzdelávací program pre základné vzdelávanie, 2007).

Percentuálne zastúpenie oboch vzdelávacích oblastí vo vzdelávaní znázorňujú grafy 1 a 2.

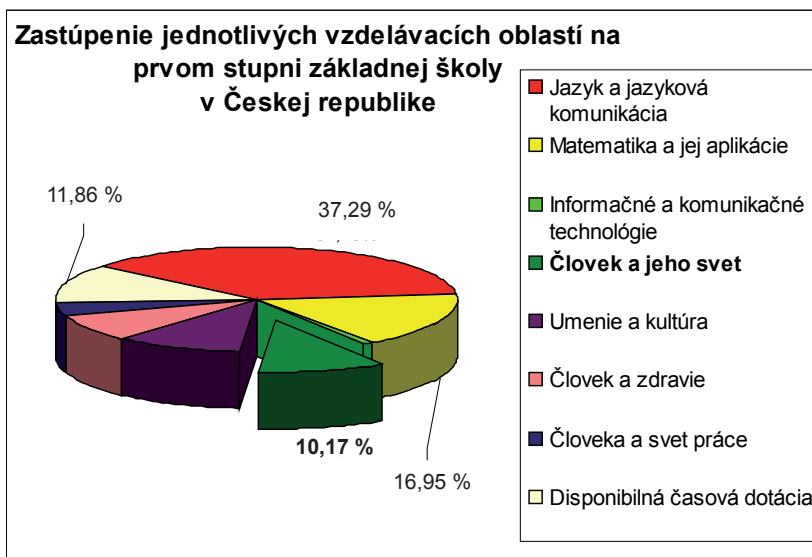
Graf 1 Percentuálne zastúpenie jednotlivých vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní na Slovensku. Zdroj: ŠVP 1. stupňa základnej školy, 2008, dostupný na internete, <www.statpedu.sk/sk>

Tab. 1 Zoradenie vzdelávacích oblastí podľa percentuálneho zastúpenia v primárnom vzdelávaní na Slovensku a v Českej republike. Zdroj: ŠVP 1. stupňa základnej školy, 2008, dostupný na internete <www.statpedu.sk/sk> a RVP ZV, 2007, dostupný na internete <http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf>

SLOVENSKO		ČESKÁ REPUBLIKA	
VZDELÁVACIA OBLASŤ	% ZASTÚPENIE	VZDELÁVACIA OBLASŤ	% ZASTÚPENIE
Jazyk a komunikácia	33,33 %	Jazyk a jazyková komunikácia	37,29 %
Disponibilná časová dotácia	20,88 %	Matematika a jej aplikácie	16,95 %
Matematika a práca s informáciami	17,71 %	Disponibilná časová dotácia	11,86 %
Príroda a spoločnosť	6,77 %	Človek a jeho svet	10,17 %

Graf 2 Percentuálne zastúpenie jednotlivých vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní v Českej republike. Zdroj: RVP ZV, 2007, dostupný na internete <http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf>

Z grafov 1 a 2 a tabuľky 1 vyplýva, že prioritou oboch krajín je v primárnom vzdelávaní rozvíjanie jazykovej gramotnosti, čo v Štátnom vzdelávacom programe na Slovensku predstavuje viac ako tretinu počtu hodín (33,33 %). Ako vidno z tabuľky, v Čechách je tento trend rovnaký a na túto oblasť pripadá až 37,29 %. Zaujímavé je výrazné zastúpenie disponibilnej časovej dotácie na Slovensku, ktoré má až vyše päťtinové zastúpenie (20,88 %) a v porovnaní s Českou republikou (11,86 %) je približne dvojnásobné. Ďalej nasleduje približne rovnaká dotácia na rozvíjanie matematickej gramotnosti a zhodne na štvrtom mieste skončili vzdelávacie oblasti, ktoré zahŕňajú aj učivo o neživej prírode, teda Príroda a spoločnosť na Slovensku – 6,77 % a Človek a jeho svet v Českej republike – 10,17 %. Tu však badať 3,4 % rozdiel v prospech Českej republiky. Na tomto mieste treba podotknúť, že ŠVP program (na Slovensku) a RVP ZV (v Českej republike) stanovujú iba minimálny počet hodín v daných vzdelávacích oblastiach a konečné zastúpenie v rozvrhu je v plnej kompetencii riaditeľa školy, preto je zaujímavejšie zamerať sa na obsahovú zložku vzdelávania.

Charakteristika obsahovej zložky vzdelávania zameraná na učivo o neživej prírode

Tým, že Československo bolo do roku 1993 spoločný štát Čechov a Slovákov s jednotným vzdelávacím systémom, jednotlivé prvky vzdelávania sú stále veľmi podobné až zhodné, avšak sú aj také, ktoré sa v rámci reforiem výrazne zmenili. Rozdiel je hneď v dĺžke trvania prvého stupňa základnej školy, kde sa Česká republika rozhodla prvý stupeň dotovať piatimi rokmi a naopak druhý stupeň len štyrmi rokmi. Na Slovensku je tento pomer opačný. Na prvom stupni oboch krajín sú vo vzdelávacích oblastiach zastrešujúcich prírodovedné vzdelávanie (Príroda a spoločnosť na Slovensku a Človek a jeho svet v Českej republike) rovnaké predmety, a to prvouka, prírodoveda a vlastiveda (Tab. 2).

Tab. 2 Ročníkové zastúpenie jednotlivých prírodovedných predmetov na prvom stupni základnej školy na Slovensku a v Čechách. Zdroj: ŠVP 1. stupňa základnej školy, 2008, dostupný na internete <www.statpedu.sk/sk> a RVP ZV, 2007, dostupný na internete <http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf>

SLOVENSKO		ČESKÁ REPUBLIKA	
Ročník	Predmet	Ročník	Predmet
1.-2.	(prvouka), prírodoveda	1.-3.	prvouka
3.-4.	prírodoveda vlastiveda	4.-5.	prírodoveda vlastiveda

Tab. 3 Obsahové zameranie predmetu prvouka na Slovensku a v Českej republike. Zdroj: Učebné osnovy prvouky pre 1.stupeň ZŠ, 1995, dostupné na internete <http://www2.statpedu.sk/buxus/generate_page.php_page_id=885.html> učebné osnovy prvouky podľa RVP ZV, 2007, dostupné na internete <http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf>

ŠTÁT	OBSAHOVÉ ZAMERANIE PREDMETU PRVOUKA
SLOVENSKO	<p>1. ročník</p> <p>Zima – <i>Prišla zima</i> – voda, ľad, sneh v teplej miestnosti, vlastnosti snehu a ľadu (priehľadný, hladký, klzký, sypký, studený, v teple sa topí).</p> <p>2. ročník</p> <p>Orientácia v priestore – <i>Širšie okolie školy</i> – miestne časti potoka, rieky, rybníka, kopcov pohoria.</p>
ČESKÁ REPUBLIKA	<p>1.–3. ročník</p> <p>Naša obec – poloha v krajine, životné prostredie v obci – ochrana zelene, znečisťujúce vplyvy; Krajina okolo nás – typ krajiny – rovina, pahorkatina, hory; Povrch krajiny – tvárnosť krajiny, vodné toky a plochy, využitie pôdy, ľudské zásahy v krajine a ich vplyvy na životné prostredie, ochrana krajiny, chránené oblasti; Príroda – jedinečnosť života na Zemi, podmienky života organizmov, neživá príroda, prírodniny; Voda – jej výskyt, vlastnosti, formy, čistota a úprava vody, ochrana vodných zdrojov; Vzduch – jeho vlastnosti, prúdenie vzduchu, čistota a ochrana ovzdušia – počasie, zmeny počasie; Oheň – jeho vlastnosti, ochrana pred bleskom; Minerály a horniny – najznámejšie minerály a horniny, ktoré sa nachádzajú v blízkom okolí, ich vlastnosti a výskyt, hospodársky dôležité horniny a minerály; Pôda – jej vznik a vlastnosti, využívanie a ochrana pôdy, ochrana prírody a starostlivosť o prírodu.</p> <p>Rozširujúce učivo: pitná, úžitková a odpadová voda – šetrenie s vodou, sledovanie čistoty vzduchu a obmedzenie činnosti pri smogovom zamorení, podnebie a počasie v iných častiach sveta, prírodné a živelné pohromy, podnebie – rozdiely v niektorých častiach sveta, vplyv podnebia na prírodu a život organizmov.</p>

Na Slovensku v Štátnom vzdelávacom programe 1. stupňa základnej školy platnom od 1. septembra 2008 prvouka už medzi základnými predmetmi vo

vzdelávacích oblastiach nefiguruje a jej vzdelávací obsah rozšíril učivo prírodovedy, ktorá sa vyučuje od prvého až po štvrtý ročník ZŠ. Táto zmena sa však týka len žiakov, ktorí nastúpili do prvého ročníka 1. septembra 2008 a neskôr a učia sa podľa nového vzdelávacieho programu. Naopak, tí žiaci, ktorí nastúpili do prvého ročníka do roku 2007 (dnešní tretiaci a starší žiaci) ešte predmet prvouka absolvovali a od tretieho ročníka tento predmet podľa starého školského programu vystriedal predmet prírodoveda. Obsahová náplň prvouky bola prevažne zameraná na spoznávanie okolia školy, svojho okolia a živej prírody (Tab. 3).

V Čechách Rámcový program pre základné vzdelávanie (ďalej RVP ZV) umožňuje tradične vytvárať jeden predmet (prvouku) v 1. až 3. ročníku a dva predmety v 4. a 5. ročníku (t.j. tri tematické okruhy vzdelávacej oblasti Človek a jeho svet (Miesto, kde žijeme, Ľudia okolo nás a Ľudia a čas) využiť ako základ pre vlastivedu a okruhy Rozmanitosť prírody a Človek a jeho zdravie pre prírodovedu. RVP ZV umožňuje aj vytvorenie jedného predmetu v 4. a 5. ročníku, alebo jeden súvislý predmet od 1. po 5. ročník. Čo sa týka obsahovej náplne prvouky, tá zahŕňa tematické celky Naša obec, Krajina okolo nás a najväčší tematický celok Príroda, ktorá obsahuje kapitoly Voda, Vzduch, Oheň, Minerály a horniny a Pôda.

Na Slovensku boli v prvouke zahrnuté všeobecné poznatky o okolitom svete, ktoré sa v treťom ročníku ďalej špecializovali na prírodovedné v predmete prírodoveda a spoločenskovedné v predmete vlastiveda. V Českej republike žiaci v predmete prvouka získavajú podstatne viac informácií (aj konkrétnych geovedných). Treba si však uvedomiť, že tento predmet bol v učebných plánoch na Slovensku zastúpený iba v prvom a druhom ročníku, pričom v Českej republike sa vyučuje o rok dlhšie (Tab. 2).

Slovenskí žiaci na rozdiel od svojich českých spolužiakov bližšie spoznávajú objekty neživej prírody až v treťom ročníku, (podľa nového školského programu už v druhom ročníku), ale to už v predmete prírodoveda (Tab. 4).

Tab. 4 Obsahové zameranie predmetu prírodoveda na Slovensku a v Českej republike. Zdroj: Učebné osnovy prírodovedy pre 1. stupeň základnej školy na Slovensku, 1995 dostupné na internete <http://www2.statpedu.sk/buxus/generate_page.php_page_id=885.html>, učebné osnovy prírodovedy podľa RVP ZV, 2007, dostupné na internete <http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf>

* Učebné osnovy prírodovedy pre 2. ročník podľa ŠVP, 2008, dostupné na internete <<http://www.statpedu.sk/sk>>

ŠTÁT	OBSAHOVÉ ZAMERANIE PREDMETU PRÍRODOVEDA
SLOVENSKO	<p>*2. ročník</p> <p>Vzduch - vlastnosti vzduchu, hmota, teplota, obloha, počasie, oblaky, pranostika, prvky počasia, predpoveď počasia, Slnko, Mesiac, hviezdy; Voda v prírode - voda na zemskom povrchu, voda v ovzduší, rieky, jazerá, oblaky, dážď, rosa, sneh, pozorovanie oblakov, druhy oblakov, význam vody pre človeka, znečistenie vody, rozpustné a nerozpustné látky vo vode, vlastnosti vody - chuť a farba; Ochrana prírody - nevhodné zasahovanie človeka do prírody.</p> <p>3. ročník</p> <p>Skúmanie látky - praktické poznávanie látok - síra, grafit, ropa; Voda - výskyt v prírode, skupenstvá, obeh vody v prírode; Vzduch - vzduch ako reálna látka, ktorá má určité fyzikálne vlastnosti, vietor, hlavné zložky vzduchu - dusík, kyslík, vodná para, oxid uhličitý; Z neživej prírody - Pôda - jej zloženie, pozorovanie na zemskom povrchu a v pôdnom odkryve, zloženie a vlastnosti hlinitých pôd, starostlivosť o pôdu; Horniny, nerasty, žula - žula ako typ pevnej zrnitej horniny zložená z nerastov kremeňa, živca a sludy, zisťovanie najdôležitejších vlastností týchto nerastov; Zvetrávanie hornín, vznik usadených hornín - zvetrávanie hornín a premiestňovanie zvetralín, ako príklad stálych, aj keď pomalých zmien v neživej prírode; Hospodársky dôležité horniny a nerasty - vápenec, uhlie, ropa a zemný plyn, kamenná soľ, magnetovec, základné vlastnosti vybraných hornín, ich vznik a využitie.</p> <p>4. ročník</p> <p>Zem, Slnko a hviezdy vo vesmíre - Slnko - základné poznatky o Slnku ako vesmírnom telese, Zem ako družica Slnka, planéty Hviezdy vo vesmíre - základné poznatky o hviezdach; Striedanie dňa a noci - striedanie dňa a noci a dôsledok rotácie Zeme, letný a zimný deň u nás, priestorová predstava o vzájomnej polohe hviezd, Slnka a Zeme v priebehu dňa a roka; Podmienky života na Zemi - význam slnečného žiarenia, vody, vzduchu a pôdy pre rastliny a živočíchy, závislosť života od vonkajšieho prostredia.</p>

ŠTÁT	OBSAHOVÉ ZAMERANIE PREDMETU PRÍRODOVEDA
ČESKÁ REPUBLIKA	<p>4. ročník</p> <p>Neživá príroda, rastliny a živočíchy v zime – magnet, magnetická sila, kompas; vlastností vody, vzduchu, hornín a minerálov, pôdy (opakovanie a rozširovanie vedomostí); zmeny v neživej prírode (ročné obdobia, dĺžka dňa).</p> <p>5. ročník</p> <p>Zem vo vesmíre – Slnko a jeho planéty, postavenie Zeme; pohyb Zeme okolo Slnka a otáčanie Zeme okolo osi; striedanie ročných období a striedanie dňa a noci; model Zeme – glóbus; Slnko ako zdroj svetla a tepla; gravitačná sila a jej prejavy; Rozmanitosť podmienok života na Zemi – základné oblasti Zeme (studené, mierne, teplé), podnebie a počasie; Človek, jeho životné podmienky a vzťahy k prostrediu – človek a prírodné zdroje (neživé a živé zdroje a ich využívanie), potreba energie pre život, nutnosť šetrenia energie, vplyv človeka na prostredie, ochrana prírody a prostredia.</p>

V novom vzdelávacom programe, v ktorom prírodoveda figuruje už od druhého ročníka, sú zahrnuté kapitoly týkajúce sa vzduchu, jeho vlastností, predpovede počasia, vody v prírode, jej významu pre človeka, či ochrany prírody.

Tretiaci, učiaci sa podľa starého vzdelávacieho programu, spoznávajú v tematickom celku Skúmanie látky popri iných látkach aj vodu a vzduch. V nasledujúcom tematickom celku Z neživej prírody sa oboznámi s pôdou, horninami a nerastami. Posledné dva tematické celky sa venujú zvetrávaniu hornín a vzniku usadených hornín a hospodársky dôležitým horninám a nerastom. Ďalej, vo štvrtom ročníku, si doplnia svoje poznatky o Zemi, Slnku, hviezdach vo vesmíre, striedaní dňa a noci a tiež podmienkach života na Zemi.

V Českej republike absolvujú žiaci prírodovedu vo štvrtom a piatom ročníku a získavajú zhruba rovnaké poznatky ako slovenskí žiaci (Tab. 4). Vo štvrtom ročníku sú to poznatky z tematického celku Neživá príroda, rastliny a živočíchy v zime, kde spoznajú magnet, magnetickú silu a kompas, vlastností vody, vzduchu, hornín a minerálov, ale aj pôdy, či zmeny v neživej prírode počas roka. O rok neskôr, teda v piatom ročníku sa dozvedia o postavení Zeme vo vesmíre, o rozmanitostiach podmienok života na Zemi, ale aj o človeku, jeho životných podmienkach a vzťahoch k prostrediu.

Ďalší spoločný predmet zo sledovaných vzdelávacích oblastí Príroda a spoločnosť na Slovensku a Človek a jeho svet v Českej republike je vlastiveda, ktorú slovenskí žiaci absolvujú v treťom a vo štvrtom ročníku (podľa ŠVP na Slovensku už od druhého ročníka) a českí žiaci vo štvrtom a piatom ročníku (Tab. 5).

Tab. 5 Obsahové zameranie predmetu vlastiveda na Slovensku a v Českej republike. Zdroj: Učebné osnovy vlastivedy pre 1. stupeň základnej školy, 1995, dostupné na internete <http://www2.statpedu.sk/buxus/generate_page.php_page_id=885.html> učebné osnovy vlastivedy podľa RVP ZV, 2007, dostupné na internete <http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf>, * Učebné osnovy vlastivedy pre 2. ročník platné podľa ŠVP, 2008, dostupné na internete <<http://www.statpedu.sk/sk>>

ŠTÁT	OBSAHOVÉ ZAMERANIE PREDMETU VLASTIVEDA
SLOVENSKO	<p>*2. ročník</p> <p>Krajina – životné prostredie, znečistené prostredie, znečistené prostredie a ochrana životného prostredia; Príroda – prvky okolia, ktoré vytvorila krajina.</p> <p>3. ročník</p> <p>Orientácia v okolí školy – krajina hornatá, rovinatá; Naša obec – členitosť územia, miestne názvy potoka, pohoria obci, kúpeľné mestá; Širšie okolie obce – reliéf krajiny, vodstvo v krajine, jeho využitie, zásobovanie a šetrenie pitnou vodou, čistota vody, zásahy človeka do prírody, chránené objekty v krajine.</p> <p>4. ročník</p> <p>Slovensko – moja vlasť – pohoria, základné povrchové celky Slovenska, rozdielnosť podnebia, vodných tokov, pôdy na nížinách a pohoriach, ochrana a tvorba životného prostredia; Vlastiveda Slovenska – prírodné podmienky nížin, kotlín a dolín, pohorí, prírodné výtvory a krásy – turistický ruch, ochrana a tvorba životného prostredia v jednotlivých regiónoch Slovenska.</p>
ČESKÁ REPUBLIKA	<p>4.-5. ročník</p> <p>Miesto v ktorom žijeme – zemepisná poloha a prírodná tvárnosť miestnej krajiny a regiónu (povrch, podnebie, vodstvo, využitie pôdy); Naša vlasť – Česká republika – jej poloha v Európe, prírodné podmienky územia, podnebie, vodstvo, oblasti Českej republiky.</p>

Podľa nového Štátneho vzdelávacieho programu, v ktorom vlastiveda figuruje už od druhého ročníka, slovenski druháci spoznávajú životné prostredie.

Pri porovnaní obsahového zamerania starého vzdelávacieho programu na Slovensku a RVP ZV v Čechách je obsah vzdelávania veľmi podobný. Slo-

venskí žiaci sa v treťom ročníku učia orientovať v okolí školy a v tematických celkoch Naša obec a Širšie okolie obce postupne spoznávajú krajinu. Vedomosti si dopĺňajú o rok neskôr v tematických celkoch Slovensko – moja vlasť a Vlastiveda Slovenska.

Českí žiaci počas dvoch rokov absolvovania tohto predmetu získajú podobné informácie v tematických celkoch Miesto, v ktorom žijeme a Naša vlasť.

Celkovo tak možno hodnotiť obsahovú stránku vyučovania prírodovedných predmetov na prvom stupni základných škôl na Slovensku a v Čechách ako veľmi podobnú.

Záver

Sledované vzdelávanie o neživej prírode je v oboch krajinách veľmi podobné a žiaci v podstate preberajú rovnaké témy. Kým na Slovensku nový vzdelávací program zrušil predmet prvouku a jej obsah integroval do predmetov prírodoveda a vlastiveda, v Českej republike sa tento predmet naďalej vyučuje v prvých troch ročníkoch základnej školy. V oboch krajinách figurujú aj predmety s rovnakými názvami a veľmi podobným obsahom, a to prírodoveda a vlastiveda. Aj toto obsahové porovnanie potvrdilo tvrdenia Spilkovej (2005) a kolektívu autorov zo Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave, že v obsahu primárneho vzdelávania rôznych krajín prevažujú zhody v repertoári a poňatí jednotlivých predmetov.

Literatúra

- ADAMCOVÁ, I., BAGALOVÁ, L., BIZÍKOVÁ, L., BUTAŠ, B., FATULOVÁ, Z., GOGOLOVÁ, D., HOLÁ, A., KAČINOVÁ, V., ŠVEC, Š., VAŠKANINOVÁ, K. Analýza vybraných výchovnovzdelávacích systémov krajín Európskej únie a ďalších krajín. Bratislava, ŠPÚ, 2007
- SPIPKOVÁ, V. a kol. Proměny primárního vzdělávání v ČR. Praha, Portál, 2005
<http://www.statpedu.sk/sk>
http://www.vuppraha.cz/soubory/RVPZV_2007-07.pdf
http://www2.statpedu.sk/buxus/generate_page.php_page_id=885.html

Kontakt na autorku

Mgr. Lúbia Lukianenko
Geologický ústav, Príf UK, Bratislava
e-mail: lukianenko@fns.uniba.sk